

Tematické okruhy ke SZZ
z předmětu URO/QZB3 - Španělská a románská lingvistika
Bakalářské studium

V rámci ústní zkoušky si student losuje dvě otázky:

- 1) Okruh A–C
- 2) Okruh D

A – Fonetika a fonologie španělštiny

1. Fonetika - definice, předmět studia, druhy. Fonetika a fonologie, hláska a foném. Transkripce.
2. Mluvní orgány a jejich funkce. Akustická stránka lidské řeči.
3. Klasifikace španělských hlásek (v konfrontaci s češtinou).
4. Systém španělských samohlásek a polosamohlásek, jejich popis, příklady realizace.
5. Vokální skupiny: hiáty, diftongy, triftongy.
6. Systém španělských souhlásek, jejich popis, příklady realizace.
7. Členění souvislé promluvy: slabika, rytmický celek.
8. Zvuková výstavba: intonace, melodie, přízvuk.

B – Španělská lexikologie a sémantika

9. Lexikologie a sémantika: jejich předmět: lexikální a sémantické jednotky (slova, lexémy, sémy). Význam.
10. Stratifikace jazyka: horizontální a vertikální. Norma – systém.
11. Současné španělské lexikum a jeho původ. Prvotní slovní zásoba (*palabras patrimoniales*, *palabras cultas*). Výpůjčky a kalky.
12. Morfologické procesy obohacování slovní zásoby.
13. Sémantické procesy obohacování slovní významy. Změny a posuny významu.
14. Paradigmatické vztahy mezi významy.
15. Syntagmatické vztahy mezi významy.
16. Vztah sémantiky a syntaxe. Tématické role, modalita.

C – Španělština v kontextu románských jazyků

17. Lidová latina a románské jazyky (Latina klasická a lidová, proces romanizace)
18. Diferenciace lidové latiny, vznik španělštiny (hlavní fonetické, morfologické a syntaktické změny)

D – Španělská morfosyntax

19. Třídění slov, slovní druhy; kritéria pro zařazení ke slovnímu druhu; rozdíly mezi španělským a českým pojetím.
20. Substantiva – charakteristika, typologie, morfologické kategorie a syntaktické funkce.
21. Adjektiva – charakteristika, typologie, morfologické kategorie a syntaktické funkce.
22. Stupňování adjektiv. Antepozice a pospozice adjektiv.
23. Člen - tvoření a použití, jeho české ekvivalenty.
24. Zájmena – funkce a formy jednotlivých typů
25. Číslovky a číselné výrazy, jejich klasifikace a užívání
26. Neohebné slovní druhy.
27. Morfologické kategorie španělských sloves (přehled).
28. Systém slovesných časů v indikativu, tvoření a funkce.
29. Systém slovesných časů v subjuntivu, tvoření a funkce.
30. Časová souslednost v indikativu a v subjuntivu. Přímá a nepřímá řeč.
31. Jmenné tvary sloves, tvoření a funkce.
32. Opisné slovesné vazby - jejich funkce a použití. Vid a povaha slovesného děje.
33. Nevětná výpověď. Jednoduchá věta (typy jednoduché věty).
34. Vedlejší věty a jejich třídění - rozdíly mezi španělským a českým pojetím.
35. Věty substantivní – charakteristika, užití časů a způsobů.
36. Věty adjektivní – charakteristika, užití časů a způsobů.
37. Věty adverbialní – charakteristika, užití časů a způsobů.
38. Přísudek slovesný a jmenný. Shoda přísudku s podmětem a s předmětem. Užití sloves *ser* a *estar*.
39. Podmět, předmět přímý, předmět nepřímý, předložkový předmět, příslovečné určení, doplněk.
40. Pořádek slov ve větě, bezpříznakový a příznakový slovosled.

SEZNAM LITERATURY:

Okruh A–C: Fonetika a fonologie španělštiny / Španělská lexikologie a sémantika /

Španělština v kontextu románských jazyků:

- ALARCOS LLORAC E.: *Fonología española*, Gredos, Madrid 1986.
BARTOŠ & VALKOVÁ 2002. *La formación de palabras en español*. Brno: FF MU.
CORPAS PASTOR, G. 1996. *Manual de fraseología española*. Gredos, Madrid.
ČERMÁK, Petr: *Fonetika a fonologie současné španělštiny*, Praha 2005
ČERMÁK, F. 2001. *Jazyk a jazykověda*. Praha: Karolinum.
DUBSKÝ, J. 1977. *Základy španělské lexikologie pro překladatele a tlumočníky*. Praha: SPN.
GILI GAYA, S.: *Elementos de fonética de la lengua castellana*. Barcelona, 1971
GÓMEZ TORREGO, L. : *Ortografía de uso del español actual*, Madrid 2001
GÓMEZ TORREGO, L.: *Gramática didáctica del español*, SM, Madrid 2002.
GONZÁLEZ HERMOSO, A., Romero Duenas C.: *Fonética, entonación y ortografía*, Madrid 2002
GUERRERO RAMOS, G. 1997. *Neologismos en el español actual*. Madrid: Arco Libros.
KAFKA, Stanislav, 1998. *Cesta k moderní španělštině*. Ostravská univerzita.
KRÁLOVÁ, JANA : *Kapitoly ze zvukového rozboru španělštiny /na pozadí češtiny/*, Praha 1998
KULLOVÁ, J.: *Modulaciones de la cadena hablada en español*. Praha, 1988
LYONS, John. 1977 (1989) *Semántica* (versión castellana Ramon Cerda). Barcelona : Editorial Teide.
OSTRÁ: *Úvod do dějin španělského jazyka*. SPN Praha, 1967.
PALEK, B. 1989. *Základy obecné jazykovědy*. Praha: SPN.
SALVADOR, G. 1985. "El comentario semántico de textos", *Semántica y lexicología del español*. Madrid, Paraninfo.
[SALVADOR, G.1985. *Semántica y lexicología del español*. M., Paraninfo.]
SÁNCHEZ M.: *Manual práctico de corrección fonética del esp.*, SGEL, Madrid 1980
SPITZOVÁ, E. 1996. *Semántica española*. Brno.
SÁNCHEZ M.: *Manual práctico de corrección fonética del español*, Madrid 1980
TRUJILLO, Ramón. 1988. *Introducción a la semántica española*. Madrid : Arco Libros.
ZAVADIL, Bohumil. 1998. *Vývoj španělského jazyka I*. Praha: Karolinum.
ZAVADIL, Bohumil, 2004. *Vývoj španělského jazyka II*. Praha: Karolinum

Okruh D: Španělská morfosyntax:

- ALARCOS LLORACH, Emilio: *Gramática de la lengua española*, Madrid, Espasa 1994.
ČERNÝ, Jiří: *Morfología española*, Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci 2000.
FERNÁNDEZ, Jesús et alli: *Gramática*, Madrid, SGEL 1990.
GÓMEZ TORREGO, Leonardo: *Gramática didáctica del español*, Madrid, Ediciones SM 1997.
KRÁLOVÁ, Jana a kol.: *Moderní gramatika španělštiny*, Plzeň 1999.
MATTE BON, F.: *Gramática Comunicativa del español I, II*, Edelsa Madrid 1999.
REAL ACADEMIA ESPAÑOLA: *Esbozo de una nueva gramática de la lengua española*, Madrid, Espasa-Calpe 1991.
SPITZOVÁ, Eva: *Morfología española*, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Brno 2001.
ZAVADIL, Bohumil: *Současný španělský jazyk II. Základní slovní druhy: slovesa*, Univerzita Karlova Praha 1995.
ZAVADIL, B. – ČERMÁK, P.: *Sintaxis del español actual*, Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, Praha, 2008.